

**NATUURTOETS NIEUW AKKERBOUWBEDRIJF
WESTDIJK 89A TE MIJNSHEERENLAND**

NATUURTOETS NIEUW AKKERBOUWBEDRIJF WESTDIJK 89A TE MIJNSHEERENLAND

Uitgebracht aan: D.A. Kleinjan
Voorweg 2
2988 CG Ridderkerk

Uitgebracht door: Aequator Groen & Ruimte bv
Postbus 1171
3840 BD Harderwijk

Contactpersoon: Suzanne Weterings
06-57934566

Auteur(s): Suzanne Weterings, André de Bonte

Versie: Definitief

Datum: 30 maart 2016

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
1.1	Aanleiding en doel van het onderzoek	1
1.2	Leeswijzer	1
1.3	Methode	1
2	HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE SITUATIE IN HET PLANGEBIED	2
2.1	Huidige situatie in het plangebied	2
2.2	Toekomstige situatie in het plangebied	8
3	WET- EN REGELGEVING SOORTENBESCHERMING	9
3.1	Flora- en Faunawet	9
4	WET- EN REGELGEVING GEBIEDENBESCHERMING	11
4.1	Natuurnetwerk	11
4.2	Natuurbeschermingswet	11
5	BESCHERMDE SOORTEN	13
5.1	Beschermde soorten in en rond het plangebied	13
5.2	Toets Flora- en faunawet	16
6	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	18
	REFERENTIES	19
	BIJLAGE 1 BESCHERMDE SOORTEN	20
	BIJLAGE 2 BESCHERMDE SOORTEN BINNEN VAN 5 KM VAN HET PLANGEBIED	

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding en doel van het onderzoek

De heer Kleinjan is voornemens een nieuw akkerbouwbedrijf op te richten aan de Westdijk 89a te Mijnsheerenland. De bestaande bebouwing aan de Westdijk 78 en 89a zal daartoe worden gesloopt. Ten behoeve van deze plannen moet onderzocht worden wat het effect van deze werkzaamheden op beschermde natuurwaarden is.

In dit onderzoek wordt gekeken naar het voor komen van door de wet beschermde soorten planten en dieren om te bepalen of toekomstige plannen negatieve effecten hebben op deze soorten. Het kader wordt daarbij uitsluitend gevormd door de Flora- en Faunawet. In hoofdstuk 4 wordt beschreven waarom het beschermingsregime van het Natuurnetwerk en de Natuurbeschermingswet in dit geval niet relevant zijn.

Doel van dit onderzoek is het bepalen of de voorgenomen plannen in strijd zijn met de Flora- en Faunawet.

1.2 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de huidige en toekomstige situatie in het plangebied. Hoofdstuk 3 geeft uitleg over de Flora- en Faunawet en regelgeving EHS en benoemt de verbodsbepalingen. In hoofdstuk 4 wordt de bescherming van gebieden besproken en hoofdstuk 5 gaat over de door de wet beschermde plant- en diersoorten die mogelijk door de voorgenomen werkzaamheden worden beïnvloed. In hoofdstuk 6, tenslotte, worden conclusies getrokken.

1.3 Methode

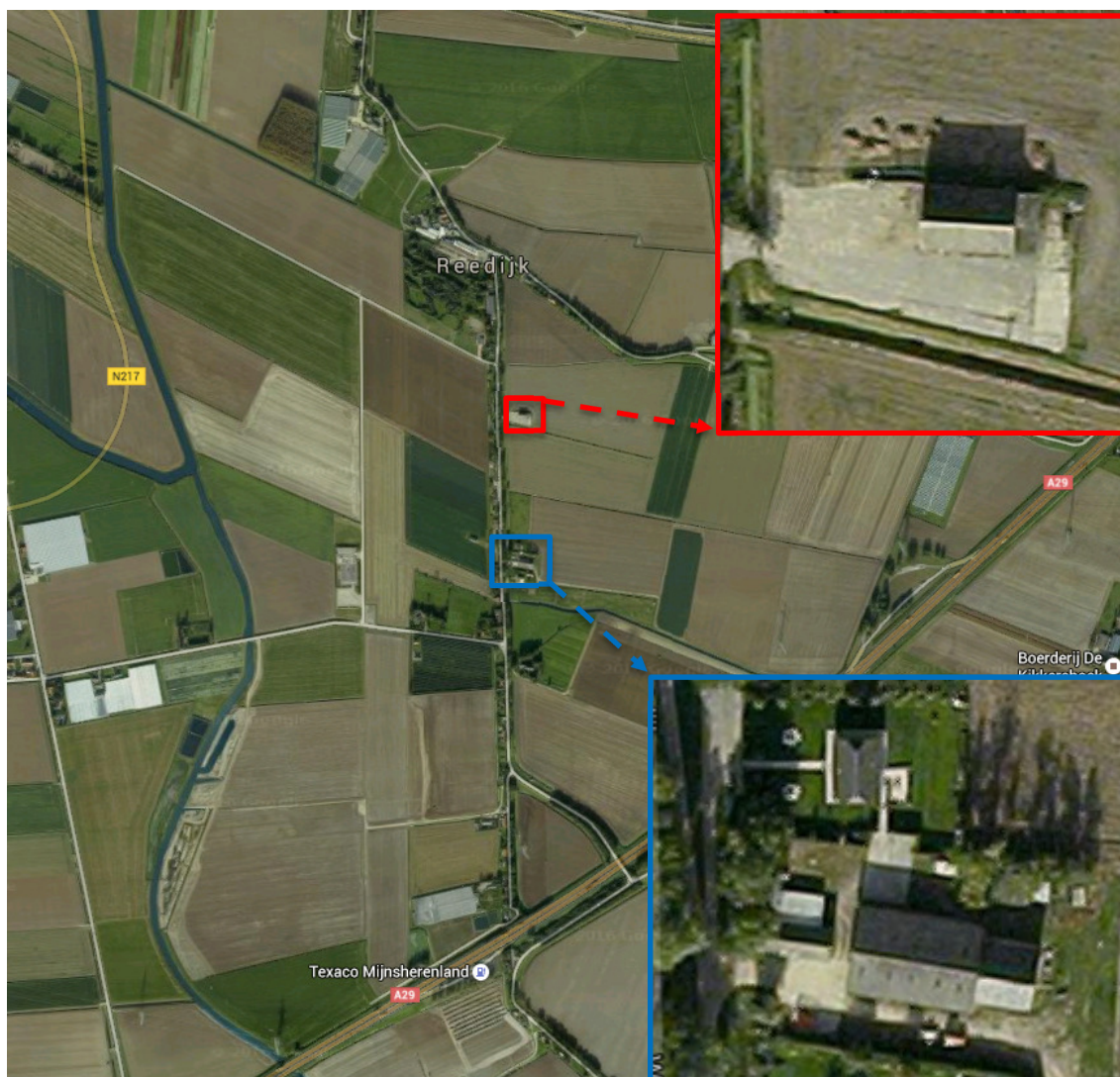
Om eventuele conflicten van de voorgenomen plannen met de wetgeving boven water te krijgen zijn de volgende aantal stappen doorlopen:

- ✓ Informatie over de voorgenomen plannen is verstrekt door de opdrachtgever.
- ✓ Met behulp van verspreidingsgegevens (NDFF via Quickscanhulp) is nagegaan welke beschermde plant- en diersoorten in de omgeving van het plangebied voorkomen.
- ✓ Door middel van een veldbezoek op 22 maart 2016 is beoordeeld voor welke van de beschermde soorten het plangebied mogelijk van belang is.

2 HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE SITUATIE IN HET PLANGEBIED

2.1 Huidige situatie in het plangebied

Het plangebied ligt in agrarisch gebied aan de Westdijk 78 en 89a te Mijnsheerenland (zie figuur 1), tussen Oud Beijerland en de A29.

Figuur 1 De ligging van het plangebied aan de Westdijk 78 (blauw kader) en 89a (rood kader) (www.googlemaps.nl)

Op de locatie aan de Westdijk 78 staat een vervallen boerderij. Op de locatie aan de Westdijk 89a staat een oude schuur. Alle gebouwen ter plaatse worden ten behoeve van de plannen gesloopt. Ter plaatse van Westdijk 89a wordt de nieuwe boerderij gebouwd.

In figuur 2 en 3 staan foto's van de schuur op nummer 89a.

Deze schuur heeft bakstenenmuren, waarvan een deel als spouwmuur is uitgevoerd. Op verschillende plaatsen zijn er flinke scheuren in het metselwerk aanwezig.

Over de hele lengte van de schuur is een zolder aanwezig. Deze was niet bereikbaar, maar door de in de zolder aanwezige luiken was wel het dak te zien. Op het dak liggen asbestplaten, deze liggen direct op de balken en zijn van onderen niet betimmerd of geïsoleerd.

De schuur wordt gebruikt voor opslag, in de schuur is een koelcel aanwezig, die niet toegankelijk is. Rondom de schuur is grotendeels een verhard erf aanwezig, daarnaast ligt er nog wat ruig grasland.

In figuur 4 en 5 staan foto's van de boerderij op nummer 78.

Ook deze is uit baksteen opgetrokken en deels voorzien van een spouw.

Het woonhuis is grotendeels vervallen en is van alle zijden toegankelijk door gaten en scheuren. Het heeft een pannendak, dat van onderen is bekleed met riet. Op de zolder van het woonhuis is een kerkuilenkast aanwezig. Omdat de zoldervloer er niet betrouwbaar uitzag is deze niet betreden, maar waarschijnlijk is de kast in gebruik omdat de eigenaar afgelopen jaar minimaal een keer een uil heeft gezien in de boerderij.

De schuur is voorzien van een golfplaten dak dat van onderen van isolatieplaten is voorzien. De schuur is op dit moment in gebruik om aardappels te sorteren.

Op het erf staat een klein houten schuurtje met een golfplaten dak.

Het erf bestaat uit verharding en ruig grasland, voor het woonhuis ligt een grote hoop betontegels.

Figuur 2 Schuur Westdijk 89a buitenzijde

Figuur 3 Schuur Westdijk 89a binnenzijde

Figuur 4 Boerderij Westdijk 78 buitenzijde

Figuur 5 Boerderij Westdijk 78 binnenzijde

2.2 Toekomstige situatie in het plangebied

Op de locatie aan de Westdijk 89a wordt een nieuw akkerbouwbedrijf opgericht met een bouwvlak van ongeveer 1,5 hectare. Figuur 3 geeft een indruk van een mogelijk toekomstige inrichting. Ten behoeve van de plannen wordt alle bestaande bebouwing aan de Westdijk 78 en 89a gesloopt. In eerste instantie zal de oude schuur aan de Westdijk 89a worden gesloopt. Vervolgens wordt op deze locatie het nieuwe akkerbouwbedrijf gebouwd. Pas wanneer dit gereed is, zal de oude woonboerderij aan de Westdijk 78 worden gesloopt. Het slopen van de oude woonboerderij zal naar verwachting nog ongeveer 2 jaar duren. Er worden geen bomen gekapt en er worden geen sloten gedempt.

Figuur 6 Indicatie mogelijk toekomstige inrichting Westdijk 89a

3 WET- EN REGELGEVING SOORTENBESCHERMING

3.1 Flora- en Faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en Faunawet in werking. De wet, waarin EU-richtlijnen voor de bescherming van soorten en het internationale CITES-verdrag voor de handel in bedreigde soorten zijn opgenomen, regelt de bescherming van plant- en diersoorten in Nederland.

Doel

Het doel van de wet is het behouden en beschermen van in het wild levende plant- en diersoorten, waarbij het “nee tenzij” principe als uitgangspunt dient. Alle activiteiten die een negatieve invloed hebben op beschermde plant- en diersoorten zijn dus verboden. Van dit verbod kan onder voorwaarden worden afgeweken.

Verbodsbepalingen

Het is verboden:

- Planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (Artikel 8).
- Dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen (Artikel 9).
- Dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten (Artikel 10).
- Nesten, holen, of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren (Artikel 11).
- Eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen (Artikel 12).

Zorgplicht

De zorgplicht houdt in dat menselijke activiteiten niet nadelig mogen zijn voor zowel beschermde als niet beschermde plant- en diersoorten en is dus altijd van toepassing. Wanneer het niet mogelijk is om negatieve gevolgen te voorkomen, dienen de gevolgen beperkt te worden of ongedaan gemaakt te worden.

Beschermde leefomgeving

Het is voor provincies mogelijk om plaatsen aan te wijzen die dienen als beschermde leefomgeving. Hierdoor kunnen plaatsen die belangrijk zijn voor het voortbestaan van plant- en/of diersoorten worden beschermd.

Beschermingsregimes

Of een soort voor bescherming in aanmerking komt hangt onder andere af van de mate waarin de soort met uitsterven bedreigd is en de zeldzaamheid. Vogelsoorten zijn niet in de tabellen opgenomen omdat de lijst erg lang zou worden, aangezien alle vogelsoorten (m.u.v. exoten) in Nederland beschermd zijn op basis van de Vogelrichtlijn, volgens het zwaarste regime. Beschermde plant- en diersoorten worden ingedeeld in 3 tabellen (zie bijlage 1) met een verschillend beschermingsregime:

- Tabel I

In deze tabel staan de licht beschermde soorten. Het betreft met name beschermde, maar algemeen voorkomende soorten. Voor de soorten in deze tabel is vrijstelling mogelijk. Het verlenen van vrijstelling doet geen afbreuk aan de huidige, gunstige staat van instandhouding. Er dient echter voor deze soorten wel rekening te worden gehouden met de zorgplicht.

- Tabel II

In deze tabel staan de middelzwaar beschermde soorten. Voor de soorten in tabel II geldt een vrijstelling wanneer wordt gehandeld volgens een goedgekeurde gedragscode. De vereiste gedragscode moet ter goedkeuring zijn ingediend bij het ministerie van LNV. In de gedragscode wordt aangegeven hoe werkzaamheden worden uitgevoerd zodanig dat schade aan soorten geminimaliseerd wordt. Als er geen gedragscode is, moet bij overtreding een ontheffing worden aangevraagd.

- Tabel III

In deze tabel staan de zwaar beschermde soorten. Wanneer verbodsbepalingen worden overtreden dient een ontheffing te worden aangevraagd. Deze wordt volgens een uitgebreide toetsing beoordeeld, waarbij wordt nagegaan of de ingreep afbreuk doet aan de huidige, gunstige staat van instandhouding, of er alternatieven zijn en of er sprake is van een in de wet genoemd belang.

Vogels

Alle vogels, met uitzondering van exoten, zijn in Nederland beschermd. Het is dan ook verboden om werkzaamheden uit te voeren waarbij vogels gedood of verontrust worden, of waarbij nesten of verblijfplaatsen worden verstoord. Het is verboden om gedurende het broedseizoen activiteiten te ondernemen die een negatief effect hebben op broedvogels. Van sommige soorten die jaarlijks opnieuw op dezelfde plaats broeden, zijn de nesten jaarrond beschermd.

4 WET- EN REGELGEVING GEBIEDENBESCHERMING

4.1 Natuurnetwerk

Het ministerie van LNV heeft in 1990 de EHS geïntroduceerd, de voorloper van het Natuurnetwerk. Het beschermingsregime van het Natuurnetwerk is hetzelfde als van de EHS. Het doel van het Natuurnetwerk is de instandhouding en ontwikkeling van natuurgebieden en de daarin voorkomende soorten. Het bestaat uit een netwerk van natuurgebieden in Nederland. Het is opgebouwd uit bestaande gebieden en wordt uitgebreid met de ontwikkeling van nieuwe natuur. Variatie in verschillende typen natuur is daarbij belangrijk.

Het Natuurnetwerk kent een “nee, tenzij” beginsel: ontwikkelingen in het Natuurnetwerk mogen geen significant negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden, tenzij aangetoond wordt dat sprake is van groot openbaar belang, geen reële alternatieven aanwezig zijn én effecten worden voorkomen. Rest-effecten moeten worden gecompenseerd. Het Natuurnetwerk kent **geen externe werking**.

Het plangebied is niet gelegen in het Natuurnetwerk. Het Natuurnetwerk kent geen externe werking. Er treedt dan ook geen conflict op met regelgeving m.b.t. het Natuurnetwerk.

4.2 Natuurbeschermingswet

De volgende gebieden zijn beschermd door de Natuurbeschermingswet 1998:

- Natura2000-gebieden;
- Beschermde Natuurmonumenten;
- Gebieden die de Minister van LNV aanwijst ter uitvoering van verdragen of andere internationale verplichtingen (met uitzondering van verplichtingen op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn), zoals Wetlands.

Om schade aan de natuurwaarden waarvoor de natuurgebieden zijn aangewezen te voorkomen, is bij de wet bepaald dat handelingen die de kwaliteit van habitats kunnen verslechteren of die een verstoring effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning (artikel 19d, eerste lid). De plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor beschermde gebieden (artikel 19j).

Handelingen die zowel in als buiten een beschermd gebied voorkomen kunnen vergunningplichtig zijn; de Natuurbeschermingswet heeft namelijk **wel een externe werking**. Als een handeling die buiten een beschermd gebied plaats zal vinden negatieve gevolgen kan hebben voor dat gebied, moet deze beoordeeld worden.

Door middel van een voortoets moet duidelijk worden of er, als gevolg van de voorgenomen plannen, een significant negatief effect of verstoring op de beschermde gebieden kan optreden. Als significante verstoringen zijn aan te merken:

- elke gebeurtenis die bijdraagt tot de afname op lange termijn van de populatieomvang van de betrokken soorten in het gebied;

- elke gebeurtenis die ertoe bijdraagt dat het verspreidingsgebied van de soorten in het gebied kleiner wordt of dreigt te worden;
- elke gebeurtenis die ertoe bijdraagt dat de omvang van de habitatten van de soorten in het gebied kleiner wordt.

De voorttoets is nodig om te bepalen welke verdere stappen moeten worden ondernomen. Er zijn drie antwoorden mogelijk op de hoofdvraag van deze oriëntatiefase:

- Er is zeker geen negatief effect. Dit betekent dat er geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig is.
- Er is wel een mogelijk negatief effect, maar dit is zeker geen significant negatief effect. Omdat het effect zeker niet significant is, volstaat daarvoor een verslechterings- en verstorings-toets.
- Er is een kans op een significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening aan de orde is. Omdat er een kans op een significant negatief effect bestaat is een passende beoordeling vereist.

Het plangebied ligt op een afstand van ca. 2 km van het Natura 2000gebied Oude Maas (zie figuur 7). Dit Natura 2000gebied is onder andere aangewezen voor de bever en de noordse woelmuis en voor enkele habitattypen. Negatieve effecten op deze soorten en habitattypen, van slopen van de huidige bebouwing en het bouwen van een nieuw akkerbouwbedrijf, zijn op deze afstand uitgesloten. Er is dus zeker geen negatief effect, er treedt dan ook geen conflict op met de Natuurbeschermingswet.

Figuur 7 Ligging van het Natura2000 gebied Oude Maas ten opzichte van het plangebied

5 BESCHERMDE SOORTEN

Door gebruik te maken van verspreidingsgegevens is achterhaald, welke beschermde soorten in de laatste 5 jaar in de omgeving (binnen 5 km) van het plangebied zijn waargenomen. Gezien het lokale karakter van de plannen zijn effecten op soorten die niet binnen 5 km van het plangebied voor komen uitgesloten.

De gegevens zijn verkregen met behulp van de QuickScanhulp (www.quickscanhulp.nl). Gedurende een veldbezoek uitgevoerd op 22 maart 2016 is vervolgens bepaald, welke van de soorten uit de omgeving mogelijk geschikt leefgebied vinden in het plangebied (zie bijlage 2).

5.1 Beschermde soorten in en rond het plangebied

Vogels

In het plangebied en de directe omgeving komen zeer waarschijnlijk een aantal soorten vogels voor, dat geldt zeker voor het erf en de naastgelegen erven bij Westdijk 78, die broedgelegenheid bieden aan erf- en tuinvogels. In de te slopen woonboerderij zijn tijdens het veldbezoek ringmussen aange troffen. Het is zeker niet uitgesloten dat zich in de te slopen woonboerderij ook beschermde huismussen bevinden. Huismussen vallen in categorie 2, 'nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing of biotoop zijn. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.' In de boerderij is een kerkuilenkast aanwezig. Deze kast is zeer waarschijnlijk in gebruik. Er zijn vorige zomer jonge kerkuilen waargenomen. De kerkuil valt in categorie 3, 'nesten van vogels, zijnde géén koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing zijn. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar'.

In de te slopen schuur zijn tijdens het veldbezoek geen huismussen en ook geen nesten waargenomen. Hoewel de zolder niet is betreden, is duidelijk dat het dak geen nestmogelijkheden biedt voor huismussen. Voor de rest van de zolder is dat echter niet volledig uit te sluiten.

Nader onderzoek is nodig om te bepalen in hoeverre de plannen negatieve effecten hebben op nesten van huismussen.

Voor de kerkuil geldt dat er gerichte maatregelen moeten worden genomen die functioneren voordat de activiteiten plaatsvinden. Als er een nestplek verloren gaat door de ingreep, zal er gezorgd moeten worden voor vervangende verblijfplaatsen. Ter verificatie dient er een ontheffing op grond van artikel 75C van de Flora- en Faunawet, te worden aangevraagd.

Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens zijn 7 soorten vleermuizen waargenomen binnen een afstand van 5 km van het plangebied: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, watervleermuis, gewone grootoorvleermuis en meervleermuis. Alle inheemse soorten vleermuizen zijn opgenomen in tabel III van de Flora- en faunawet en zijn zwaar beschermd.

Als verblijfplaats maken diverse soorten vleermuizen gebruik van gebouwen. Er worden ten behoeve van de plannen gebouwen gesloopt. In de oude schuur aan de Westdijk 89a zitten spouwmuur. Het

is mogelijk dat deze spouwmuren door vleermuizen gebruikt worden als verblijfplaats. Dit geldt in nog sterkere mate voor de boerderij op Westdijk 78.

Onderstaande tabel beschrijft de verblijfplaatsen en het foerageergebied van de uit de omgeving bekende soorten.

Tabel 1 Verblijfplaatsen en foerageergebied vleermuizen

Naam	winterver- blijf	kraamver- blijf	zomerver- blijf	paarverblijf	Foerageergebied	Connectiviteit
Gewone Dwergvleermuis	gebouwen, zwak gebufferde objecten	gebouwen	gebouwen, bomen	gebouwen, bomen	overall	Laag
Rosse vleermuis	bomen, hoge gebouwen	Bomen (gebouwen)	bomen, zolders	Bomen	natte gebieden, weilanden, steden (verlichting)	Laag
Watervleermuis	bomen, gebufferde objecten	bomen, zolders, gebouwen, bruggen/duikers	bomen, kerken, zwak gebufferde objecten	bomen, gebufferde objecten	water, bossen, parken	Hoog
Gewone Grootoorvleermuis	bomen, zolders, gebufferde objecten, kasten	bomen, zolders, gebouwen	bomen, zolders	bomen, zolders, gebufferde objecten	bos, kleinschalig landschap, tuinen	Hoog
Laatvlieger	gebouwen, zwak gebufferde objecten	gebouwen, zolders	gebouwen, zolders	Gebufferde objecten	stedelijk gebied, polders, weilanden, bosranden	Laag
Meervleermuis	gebouwen, gebufferde objecten	gebouwen, zolders	gebouwen, zolders, gebufferde objecten	Gebufferde objecten, gebouwen, boomholtes (?)	water, natte veengebieden, weilanden	Hoog
Ruige dwergvleermuis	bomen, houtstapels, gebouwen		bomen, zolders	bomen, gebouwen	natte gebieden, bos	Laag

Als verblijfplaats maken alle bovengenoemde soorten (soms) gebruik van gebouwen. Door de sloop van de schuur en de boerderij gaan mogelijk verblijfplaatsen verloren. Nader onderzoek is nodig om te bepalen in hoeverre de plannen negatieve effecten hebben op verblijfplaatsen van deze soorten.

De connectiviteit met het landschap staat voor de mate waarin een individu gebruik maakt van de bestaande lijnen en structuren om te “pendelen” tussen verblijfplaats en foerageergebied. Voor diverse soorten geldt dat deze connectiviteit hoog is. Indien structuren in het landschap verdwijnen heeft dit mogelijk een negatieve invloed op soorten met een hoge connectiviteit. Er verdwijnen als gevolg van de plannen geen structuren voor vleermuizen.

Het plangebied biedt mogelijk geschikt foerageergebied aan onder andere gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger. Er is in de omgeving echter voldoende alternatief foerageergebied voor vleermuizen aanwezig.

Overige zoogdieren

Volgens verspreidingsgegevens is het voorkomen van diverse soorten licht beschermde zoogdieren bekend in de omgeving van het plangebied. Zo zijn er in de omgeving van het plangebied bijvoor-

beeld waarnemingen gedaan van de licht beschermde egel, haas en mol. Daarnaast zijn er op een afstand van minder dan 5 kilometer middelzwaar beschermde steenmarters en zwaar beschermde bevers en noordse woelmuizen waargenomen.

De steenmarter is vooral te vinden in de nabijheid van dorpen en boerderijen en tegenwoordig zelfs in grote steden (de steenmarter is een 'cultuurvolger'). Hij heeft een voorkeur voor gebieden met kleinschalige landbouw, met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. Daarbij is de aanwezigheid van elementen zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen van belang, omdat de steenmarter daar zijn voedsel zoekt. Er zijn geen sporen van steenmarters aangetroffen tijdens het veldbezoek. Het plangebied is potentieel geschikt als foerageergebied voor steenmarters. Er is in de omgeving echter voldoende alternatief foerageergebied voor steenmarters aanwezig.

Bevers komen voor in het overgangsgebied tussen land en water zoals moerassen, langs beken, rivieren en meren. De bever heeft een voorkeur voor rustige rivieren en meren omzoomd door broekbossen met bomen als wilg en es. De aanwezigheid van bossen op de oevers is een vereiste. Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied aan de bever.

De Noordse woelmuis komt voor in hoge vegetaties bestaande uit grasachtige planten en de soort geeft de voorkeur aan rietland, moeras, drassige hooilanden, vochtige duinvalleien en periodiek overstroomde terreinen (www.vzz.nl). Noordse woelmuizen komen voor op niet extensief gebruikte graslanden (Janssen & Schaminée, 2008). Het is plangebied biedt geen geschikt leefgebied voor de Noordse woelmuis.

Amfibieën

Volgens verspreidingsgegevens (www.ravon.nl) is het voorkomen bekend van enkele licht beschermde soorten in de omgeving van het plangebied. Er zijn uit de omgeving geen waarnemingen van middelzwaar en zwaar beschermde amfibieën bekend.

Reptielen

Er zijn uit de omgeving geen waarnemingen van beschermde reptielen bekend.

Vissen en zoetwatermollusken

Er zijn uit de omgeving geen waarnemingen van beschermde vissen en zoetwatermollusken bekend.

Ongewervelden

Uit verspreidingsgegevens blijkt het voorkomen van de zwaar beschermde rouwmantel en rivierrombout op een afstand van minder dan 5 kilometer van het plangebied.

De rouwmantel komt voor in gevarieerde, open bossen met wilgen op vochtige, zonnige plaatsen. Het plangebied biedt geen geschikte leefomgeving aan de rouwmantel.

De rivierrombout komt voor langs rivieren en grote beken, vooral op plaatsen waar zand of slib is afgezet. Het plangebied biedt geen geschikte leefomgeving aan de rivierrombout.

Planten

Volgens verspreidingsgegevens komen de volgende middelzwaar beschermde soorten vaatplanten binnen een afstand van 5 kilometer van het plangebied voor: spindotterbloem, zomerklokje, honds-

kruid, ruig klokje en tongvaren. Van deze soorten vormt het plangebied voor de tongvaren een mogelijke groeiplaats, maar deze soort is tijdens het veldbezoek niet aangetroffen.

Tijdens het veldbezoek zijn enige tientallen exemplaren van de schubvaren aangetroffen op een muur van de woonboerderij, een soort die op oude muren groeit (figuur 4, onderste foto). De soort staat op de Rode lijst als zeer zeldzaam, maar stabiel of iets in aantal toegenomen. De plant is wettelijk beschermd.

Tegen de tijd dat de woonboerderij (waarschijnlijk pas in 2018) gesloopt wordt, is de nieuwe wet Natuurbescherming van kracht. De schubvaren is een beschermde soort van Bijlage artikel 3.10 Wet Natuurbescherming onderdeel B. Het is verboden om vaatplanten van deze soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. Voor het verwijderen van deze soort is een ontheffing nodig op grond van artikel 75C van de Flora- en Faunawet.

5.2 Toets Flora- en Faunawet

Vogels

Als de sloop- en bouwwerkzaamheden in het broedseizoen (maart – juli) worden uitgevoerd, zal dat mogelijk leiden tot verstoring van de in de omgeving broedende vogels, wat strijdig is met artikel 11 van de Flora- en faunawet. Het is dan ook van belang om met sloop- en bouwwerkzaamheden te beginnen buiten het broedseizoen, om overtreding van artikel 11 te voorkomen.

Wanneer voor het broedseizoen gestart wordt met de werkzaamheden is het de verwachting dat er, vanwege de verstoring, geen broedvogels vestigen in het gebied. Indien er toch in het plangebied vogels tot broeden komen, moeten de werkzaamheden worden gestaakt tot na het broedseizoen.

De woonboerderij en de schuur doen mogelijk dienst als verblijfplaats voor huismussen. Nader onderzoek is nodig om te bepalen in hoeverre de plannen negatieve effecten hebben op nesten van huismussen.

Bij het slopen van de boerderij op Westdijk 78 zal de kerkuilenkast verloren gaan, wat niet toegestaan is op grond van de Flora- en Faunawet. Er zal gezorgd moeten worden voor vervangende verblijfplaatsen. Ter verificatie dient er een ontheffing op grond van artikel 75C van de Flora- en Faunawet, te worden aangevraagd.

Vleermuizen

Het is niet uit te sluiten dat zich in de schuur en de boerderij verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden. Nader onderzoek is nodig om te bepalen in hoeverre de plannen negatieve effecten hebben op verblijfplaatsen van deze soorten

Het plangebied biedt mogelijk geschikt foerageergebied aan gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger. Er is echter in de omgeving voldoende vergelijkbaar gebied aanwezig, zodat significante aantasting van het foerageergebied uitgesloten kan worden.

Overige zoogdieren

Het plangebied vormt een geschikt leefgebied voor een aantal licht beschermde zoogdieren als mol, egel, veldmuis etc. Voor de licht beschermde soorten geldt een vrijstelling van ontheffing voor ruimtelijke ontwikkelingen. Mogelijk doet het plangebied dienst als foerageergebied voor steenmarters. Er is echter in de omgeving voldoende alternatief foerageergebied aanwezig, zodat de plannen niet zullen

leiden tot significante aantasting van het foerageergebied. Uitvoering van de plannen conflicteert dan ook voor wat betreft overige zoogdieren niet met de Flora- en faunawet.

Reptielen

Het plangebied biedt geen geschikte leefomgeving aan beschermde soorten reptielen. Uitvoering van de plannen conflicteert dan ook voor wat betreft reptielen niet met de Flora- en faunawet.

Amfibieën

Het plangebied biedt geen geschikte leefomgeving aan beschermde soorten amfibieën. Uitvoering van de plannen conflicteert dan ook voor wat betreft amfibieën niet met de Flora- en faunawet.

Vissen

Het plangebied biedt geen geschikte leefomgeving aan beschermde vissen. Uitvoering van de plannen conflicteert dan ook voor wat betreft ongewervelden niet met de Flora- en faunawet.

Ongewervelden

Het plangebied biedt geen geschikte leefomgeving aan beschermde soorten ongewervelden. Uitvoering van de plannen conflicteert dan ook voor wat betreft ongewervelden niet met de Flora- en faunawet.

Planten

Bij het slopen van de boerderij op Westdijk 78 zal de groeiplaats van schubvaren verloren gaan, wat niet toegestaan is op grond van de Flora- en Faunawet. Daarvoor is een ontheffing nodig op grond van artikel 75C van de Flora- en Faunawet.

Het deel van de muur met de groeiplaats van schubvaren moet in zijn geheel worden verwijderd en ergens anders geplaatst om de groeiplaats van deze zeldzame soort te behouden.

6 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

- Mogelijk komen enkele licht beschermde zoogdieren zoals mol, egel en veldmuis voor in het plangebied. In de omgeving is echter voldoende vervangend leefgebied aanwezig. Daarnaast zijn deze soorten vrijgesteld voor ruimtelijke ontwikkelingen.
- Het plangebied en de directe omgeving bieden mogelijk een geschikt foerageergebied voor verschillende soorten vleermuizen. Er is in de omgeving echter voldoende vergelijkbaar gebied aanwezig, zodat de plannen niet zullen leiden tot een significante aantasting van het foerageergebied.
- Het plangebied en de directe omgeving bieden mogelijk een geschikt foerageergebied voor steenmarters. Er is echter in de omgeving voldoende vergelijkbaar gebied aanwezig, zodat de plannen niet zullen leiden tot een significante aantasting van het foerageergebied.
- Het plangebied en de omgeving bieden mogelijk broedgelegenheid aan verschillende soorten tuin- en ervvogels. De bouwwerkzaamheden dienen buiten het broedseizoen van vogels aan te vangen om mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en Faunawet te voorkomen. In grote lijnen loopt het broedseizoen van half maart tot half juli.
- Er is nader onderzoek nodig naar de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van huismussen en vleermuizen op beide locaties.
- Voor de kerkuil geldt dat er gerichte maatregelen moeten worden genomen die functioneren voordat de activiteiten plaatsvinden. Als er een nestplek verloren gaat door de ingreep, zal er gezorgd moeten worden voor vervangende verblijfplaatsen. Ter verificatie dient er een ontheffing op grond van artikel 75C van de Flora- en Faunawet, te worden aangevraagd.
- Voor het verwijderen van de groeiplaats van schubvaren op Westdijk 78 is een ontheffing nodig op grond van artikel 75C van de Flora- en Faunawet.
- Het deel van de muur met de groeiplaats van schubvaren moet in zijn geheel worden verwijderd en ergens anders geplaatst om de groeiplaats van deze zeldzame soort te behouden.

REFERENTIES

Creemers R., Van Delft, J. (2009) De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9, KNNV Uitgeverij Utrecht

Janssen en Schaminée (2008) Europese Natuur in Nederland, Soorten van de habitatrichtlijn, KNNV Uitgeverij, Utrecht

www.quickscanhulp.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.vzz.nl

www.ravon.nl

www.minez.nederlandsesoorten.nl

BIJLAGE 1 BESCHERMDE SOORTEN

Tabel I: Licht beschermde soorten

Mieren	
behaarde rode bosmier	Formica rufa
kale rode bosmier	Formica polycetena
stronkmier	Formica truncorum
zwartrugbosmier	Formica pratensis
Reptielen en amfibieën	
bruine kikker	Rana temporaria
gewone pad	Bufo bufo
kleine watersalamander	Triturus vulgaris
meerkikker	Rana ridibunda
middelste groene kikker	Rana esculenta
Slakken	
wijngaardslak	Helix pomatia
Vaatplanten	
aardaker	Lathyrus tuberosus
akkerklokje	Campanula rapunculoides
brede wespenorchis	Epipactis helleborine
breed klokje	Campanula latifolia
dotterbloem*	Caltha palustris
gewone vogelmelk	Ornithogalum umbellatum
grasklokje	Campanula rotundifolia
grote kaardenbol	Dipsacus fullonum
kleine maagdenpalm	Vinca minor
knikkende vogelmelk	Ornithogalum nutans
koningsvaren	Osmunda regalis
slanke sleutelbloem	Primula elatior
zwanebloem	Butomus umbellatus
Zoogdieren	
aardmuis	Microtus agrestis
bosmuis	Apodemus sylvaticus
dwergmuis	Micromys minutus
bunzing	Mustela putorius
dwergpspitsmuis	Sorex minutus
egel	Erinaceus europeus
gewone bosspitsmuis	Sorex araneus
haas	Lepus europeus
hermelijn	Mustela erminea
huisspitsmuis	Crocidura russula
konijn	Oryctolagus cuniculus
mol	Talpa europea
ondergrondse woelmuis	Pitymys subterraneus
ree	Capreolus capreolus
rosse woelmuis	Clethrionomys glareolus
tweekleurige bosspitsmuis	Sorex coronatus
veldmuis	Microtus arvalis
vos	Vulpes vulpes
wezel	Mustela nivalis
woelrat	Arvicola terrestris

Tabel II: Middelzwaar beschermde soorten

Dagvlinders	
Moerasparelmoervlinder	Euphydryas aurinia
Vals heideblauwtje	Lycaeides idas
Kevers	
vliegend hert	Lucanus cervus
Kreeftachtigen	
rievkreeft	Astacus astacus
Reptielen en amfibieën	
Alpenwatersalamander	Triturus alpestris
Levendbarende hagedis	Lacerta vivipara
Vissen	
Bermpje	Noemacheilus barbatulus
Kleine modderkruiper	Cobitis taenia

Meerval	Silurus glanis
Rivierdonderpad	Cottus gobio
Vaatplanten	
Aangebrande orchis	Orchis ustulata
Aapjesorchis	Orchis simia
Beenbreek	Narthecium ossifragum
Bergklokje	Campanula rhomboidalis
Bergnachtorchis	Platanthera chlorantha
Bijenorchis	Ophrys apifera
Blaasvaren	Cystopteris fragilis
Blauwe zeedistel	Eryngium maritimum
Bleek bosvogeltje	Cephalanthera damasonium
Bokkenorchis	Himantoglossum hircinum
Brede orchis	Dactylorhiza majalis majalis
Bruinrode wespenorchis	Epipactis atrorubens
Daslook	Allium ursinum
Dennenorchis	Goodyera repens
Duitse gentiaan	Gentiana germanica
Franjgentiaan	Gentiana ciliata
Geelgroene wespenorchis	Epipactis muelleri
Gele helmblom	Pseudofumaria lutea
Gevlekte orchis	Dactylorhiza maculata
Groene nachtorchis	Coeloglossum viride
Groensteel	Asplenium viride
Grote keverorchis	Listera ovata
Grote muggenorchis	Gymnadenia conopsea
Gulden sleutelbloem	Primula veris
Harlekijn	Orchis morio
Herfstschröforchis	Spiranthes spiralis
Hondskruid	Anacamptis pyramidalis
Honingorchis	Herminium monorchis
Jeneverbes	Juniperus communis
Klein glaskruid	Parietaria judaica
kleine keverorchis	Listera cordata
kleine zonnedaauw	Drosera intermedia
klokjesgentiaan	Gentiana pneumonanthe
kluwenklokje	Campanula glomerata
koraalwortel	Corallorhiza trifida
kruisbladgentiaan	Gentiana cruciata
lange ereprijs	Veronica longifolia
lange zonnedaauw	Drosera anglica
manntjesorchis	Orchis mascula
maretak	Viscum album
moeraswespenorchis	Epipactis palustris
muurbloem	Erysimum cheiri
parnassia	Parnassia palustris
pijlscheefkelk	Arabis hirsuta sagittata
poppenorchis	Aceras anthropophorum
prachtklokje	Campanula persicifolia
purperorchis	Orchis purpurea
rapunzelklokje	Campanula rapunculus
rechte driehoeksvaren	Gymnocarpium robertianum
rietorchis	Dactylorhiza majalis praetermissa
ronde zonnedaauw	Drosera rotundifolia
rood bosvogeltje	Cephalanthera rubra
ruig klokje	Campanula trachelium
schubvaren	Ceterach officinarum
slanke gentiaan	Gentiana amarella
soldaatje	Orchis militaris
spanse ruiter	Cirsium dissectum
steenanjer	Dianthus deltoideus
steenbreekvaren	Asplenium trichomanes
stengelloze sleutelbloem	Primula vulgaris
stengelmovattend havikskruid	Hieracium amplexicaule

stijf hardgras	Catapodium rigidum
tongvaren	Asplenium scolopendrium
valkruid	Arnica montana
veenmosorchis	Hammarbya paludosa
veldgentiaan	Gentianella campestris
veldsalie	Salvia pratensis
vleeskleurige orchis	Dactylorhiza incarnata
vliegenorchis	Ophrys insectifera
vogelnestje	Neottia nidus-avis
voorjaarsadonis	Adonis vernalis
wantsenorichis	Orchis coriophora
waterdrieblad	Menyanthes trifoliata
weideklokje	Campanula patula
welriekende nachtorchis	Platanthera bifolia
wilde gagele	Myrica gale
wilde herfsttijloos	Colchicum autumnale
wilde kievitsbloem	Fritillaria meleagris
wilde marjolein	Origanum vulgare
wit bosvogeltje	Cephalanthera longifolia
witte muggenorchis	Pseudorchis albida
zinkviooltje	Viola lutea calaminaria
zomerkllokje	Leucojum aestivum
zwartsteel	Asplenium adiantum-nigrum

Zoogdieren

Damhert	Dama dama
Edelhert	Cervus elaphus
Eekhoorn	Sciurus vulgaris
Grijze zeehond	Halichoerus grypus
Grote bosmuis	Apodemus flavicollis
Steenmarter	Martes foina
Wild zwijn	Sus scrofa

Tabel III: Zwaar beschermde soorten

Bijlage 1 AMvB

Dagvlinders

bruin dikkopje	Erynnis tages
dwergblauwtje	Cupido minimus
dwergdikkopje	Thymelicus acteon
groot geaderd witje	Aporia crataegi
grote ijsvogelvinder	Limenitis populi
heideblauwtje	Plebejus argus
iepepage	Strymonia w-album
kalkgraslanddikkopje	Spialia sertorius
keizersmantel	Argynnis paphia
klaverblauwtje	Cyaniris semiargus
purperstreepparelmoervlinder	Brenthis ino
rode vuurvinder	Palaeochrysophanus hippothoe
rouwmantel	Nymphalis antiopa
tweekleurig hooibeestje	Coenonympha arcania
veenbesparelmoervlinder	Bolaria aquilonais
veenhooibeestje	Coenonympha tullia
veldparelmoervlinder	Melitaea cinxia
woudparelmoervlinder	Melitaea diamina
zilvervlek	Clossiana euphrosyne

Reptielen en amfibieën

adder	Vipera berus
hazelworm	Anguis fragilis
ringslang	Natrix natrix
vinpootsalamander	Triturus helveticus
vuursalamander	Salamandra salamandra

Vaatplanten

groot zee gras	Zostera marina
----------------	----------------

Vissen

beekprik	Lampetra planeri
bittervoorn	Rhodeus cericeus
elrits	Phoxinus phoxinus
gestippelde alver	Alburnoides bipunctatus
grote modderkruiper	Misgurnus fossilis
riverprik	Lampetra fluviatilis

Zoogdieren

das	Meles meles
boommarter	Martes martes
eikelmuis	Eliomys quercinus
gewone zeehond	Phoca vitulina
veldspitsmuis	Crocidura leucodon
waterspitsmuis	Neomys fodiens

Bijlage IV Habitatrichtlijn

Dagvlinders

donker pimpinelblauwtje	Maculinea nausithous
grote vuurvinder	Lycaena dispar
pimpinelblauwtje	Maculinea teleius
tijmblauwtje	Maculinea arion
zilverstreephooibeestje	Coenonympha hero

Kevers

brede geelrandwaterroofke-ver	Dytiscus latissimus
gestreepte waterroofkever	Graphoderus bilineatus
heldenbok	Cerambyx cerdo
juchtleerkever	Osmoderma eremita

Libellen

bronslibel	Oxygastra curtisii
gaffellibel	Ophiogomphus cecilia
geklepte witsnuitlibel	Leucorrhinia pectoralis
groene glazenmaker	Aeshna viridis
noordse winterjuffer	Sympecma paedisca
oostelijke witsnuitlibel	Leucorrhinia albifrons
riverrombout	Stylurus flavipes
sierlijke witsnuitlibel	Leucorrhinia caudalis

Reptielen en amfibieën

boomkikker	Hyla arborea
geelbuikvuurpad	Bombina variegata
gladde slang	Coronella austriacus
heikikker	Rana arvalis
kamsalamander	Triturus cristatus
knoflookpad	Pelobates fuscus
muurhagedis	Podarcis muralis
poelkikker	Rana lessonae
rugstreeppad	Bufo calamita
vroedmeesterpad	Alytes obstetricans
zandhagedis	Lacerta agilis

Tweekleppigen

bataafse stroommossel	Unio crassus
-----------------------	--------------

Vaatplanten

drijvende waterweegbree	Luronium natans
groenknolorchis	Liparis loeselii
kruidend moerasscherm	Apium repens
zomerschroeforchis	Spiranthes aestivalis

Vissen

houting	Conegonus oxyrrhynchus
steur	Acipenser sturio

Zoogdieren

baardvleermuis	Myotis mystacinus
bechstein's vleermuis	Myotis bechsteinii
bever	Castor fiber
bosvleermuis	Nyctalus leisleri
brandt's vleermuis	Myotis brandtii
bruinvis	Phocoena phocoena
euraziatische lynx	Lynx lynx
franjestart	Myotis nattereri
gewone dolfin	Delphinus delphis
gewone dwergvleermuis	Pipistrellus pipistrellus
gewone grootoorvleermuis	Plecotus auritus
grijze grootoorvleermuis	Plecotus austriacus
grote hoefijzerneus	Rhinolophus ferrumequinum
hamster	Cricetus cricetus
hazelmuis	Muscardinus avellanarius
ingekorven vleermuis	Myotis emarginatus

kleine dwergvleermuis	Pipistrellus pygmaeus
kleine hoefijzerneus	Rhinolophus hipposideros
laatvlieger	Eptesicus serotinus
meervleermuis	Myotis dasycneme
mopsvleermuis	Barbastella barbastellus
noordse woelmuis	Microtus oeconomus
otter	Lutra lutra
rosse vleermuis	Nyctalus noctula
ruige dwergvleermuis	Pipistrellus nathusii
tuimelaar	Tursiops truncatus
tweekleurige vleermuis	Vespertilio murinus
vale vleermuis	Myotis myotis
watervleermuis	Myotis daubentonii
wilde kat	Felis silvestris
witflankdolfijn	Lagenorhynchus acutus
witsnuitdolfijn	Lagenorhynchus albirostris

BIJLAGE 2 BESCHERMDE SOORTEN BINNEN VAN 5 KM VAN HET PLANGEBIED

Soort *	Soortgroep	Bescherming	Afstand	Plangebied mogelijk geschikt
Rouwmantel	Insecten - Dagvlinders	tabel III	1 - 5 km	nee
Rivierrombout	Insecten - Libellen	tabel III	1 - 5 km	nee
Spindotterbloem	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km	nee
Zomerklokje	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km	nee
Hondskruid	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km	nee
Ruig klokje	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km	nee
Tongvaren	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km	ja
Bever	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km	nee
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km	ja
Laatvlieger	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km	ja
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km	ja
Steenmarter	Zoogdieren	tabel II	1 - 5 km	ja
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km	ja
Meervleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km	ja
Noordse woelmuis (arenicola)	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km	nee
Rosse vleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km	ja
Watervleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km	ja

(© NDFF - quickscanhulp.nl 22-03-2016 09:25:23)

* Tijdens het veldbezoek is schubvaren (Ceterach officinarum) aangetroffen op de muur van de woonboerderij. Dit is een soort van tabel 2, die tot nu toe niet bekend was uit de omgeving van het plangebied.